

Voorwoord door onze voorzitter **Fernand Rochette**

De maand mei kondigt " een nieuwe lente en een nieuw geluid " aan . Zo ook deze Nieuwsbrief waarin wij eerst terugblikken op de vormingsactiviteiten van onze studenten en lectoren in het voorjaar van 2008. Wij laten daarvoor zuster Sabine Ngasini, de directrice van de lagere school van Totshi, zelf aan het woord. Het is immers één van onze opties om zoveel mogelijk onze Afrikaanse vrienden te betrekken en verantwoordelijkheid te geven voor onze activiteiten.

Onze werkgroep Fondsenwerving kreeg onlangs van de stuurgroep de opdracht om onze externe communicatie en PR functies waar te nemen. Plannen en effectieve vernieuwingen bleven niet lang uit.

De redactie van onze nieuwsbrief *Sangu ya Bwala* (Nieuws uit het Dorp) zal voortaan geleid worden door Eric Depreeuw. Bovendien zal hij tweemaal per jaar verschijnen. Een vertaling naar het Frans zal ervoor zorgen dat ook onze Afrikaanse vrienden degelijk worden geïnformeerd. Gelijktijdig wordt ook onze webstek vernieuwd en geactualiseerd. Alles wat deze *Sangu ya Bwala* niet vertelt, vind je wellicht op www.blikopafrika.be.

Er volgde een aardige respons op onze oproep voor didactisch materiaal en boeken in onze laatste nieuwsbrief, waarvoor zeer hartelijk dank.

Voor 2008 zijn dan ook nog een paar materiële zendingen gepland want de behoefte aan schoolgerief, didactisch materiaal, handboeken, computers enz. is bijzonder groot.

Wij installeerden reeds zonnepanelen en internet in Totshi en Kingandu. Technische installaties vragen echter onderhoud en herstel door competente mensen ter plaatse. Séraphin, die thans reeds onze "*coeur d' énergie*" in Kingandu ter harte neemt, zal daarom in het najaar een vervolmakingstage van 6 weken komen volgen in België (zie verder in dit nummer het interview met Séraphin).

Om onze fondsen op peil te houden plannen wij op zondag 9 november nog een bijzonder feest. Kunstenaars uit het Leuvense stellen tentoon en schenken een werk voor Afrika. In december organiseren wij voor de derde maal ons Kerstconcert. Daarover verneem je straks meer via onze website en andere kanalen.

Ondertussen werken wij met de werkgroep 'vorming' intensief aan het uitbouwen van twee vormingsprogramma's

Totshi 2007: de ploeg reist verder; computers zijn geïnstalleerd en nu werk aan de winkel. (van links nr. rechts) Fernand, Marie-Dominique, Sr Evelyne, Freddy, Séraphin

die gepland zijn in het voorjaar 2009. Het eerste betreft een twee maanden durende vorming op het niveau van de lerarenopleiding. Het tweede betreft een vormingsprogramma voor 15 directies uit Congo, Kameroen en Burundi. Dit zal gerealiseerd worden in Kikwit samen met Congolese onderwijsdeskundigen. Dit is een bijzonder grote maar ook veel belovende uitdaging om de kwaliteit van het onderwijs in de regio te verbeteren.

De zomer met zijn extra lange dagen staat voor de deur. Als jullie straks rond zes uur 's avonds een terrasje plannen is het bij onze Afrikaanse vrienden reeds donker en zal slapengaan vlug wenken want elektriciteit is in de dorpen nergens te bespeuren. Hun dagritme en nul comfort dwingt hen evenwel tot rust en genieten van mekaar. Misschien, om over na te denken als het straks Zessen wordt.

Alvast een aangename zomer toegewenst.

F.R.

Aan dit nummer werkten mee: Fernand Rochette, Magda Olbrechts, Depreeuw Eric, Rudi Demeuse, Marie-Dominique Lodens, Freddy Vanhaelewyn, Zr. Ria Brusten, Nora Coulommier, Séraphin Namwisi, Zr. Sabine Ngasini
Hoofdredactie: Eric Depreeuw
Verantwoordelijke uitgever: Solidariteitsfonds, Naamsesteenweg 355, 3001 Heverlee
Website: www.blikopafrika.be

November 2007:

Congozending Fernand Rochette, Freddy Vanhaelewyn (02/11-23/11) en Marie-Dominique Lodens (2/11-3/12). Doelstelling: vormingsprogramma verder uitbouwen in Kingandu en eerste vormingssessies voorbereiden voor Totshi en Kimbongo. Contacten met de lerarenopleiding in Kikwit en mogelijkheden voor mobiele school in Kikwit nagaan. Marie-D geeft bijscholing in Office.-*uitgebreider verslag zie www.blikopafrika.be*

December 2007

21 december: kerstconcert in Heverlee met medewerking van Kon.Muziekvereniging St Cecilia Heverlee v.z.w., H.Hartcore+Lerarenkoor van het H.HHH, Gemengd koor Meerdaal Vocaa+ Handelaarsverbond Heverlee-Centrum. *zie webstek*

2008 Vormingsproject — Nora Coulommier

Nora Coulommier en Dirk Bogaert, beide docent, verbleven samen met Quentin, Ilse, Maryam en France, 4 studenten van de Lerarenopleiding Lager Onderwijs van HUBrussel (voorheen EHSAL) van januari tot maart 2008 in Totshi (Kongo) voor een vormingsproject waarin didactische uitwisseling centraal staat.

Het is 7 uur 30, met Klara op de achtergrond snoezel ik een paar keer exact 9 minuten verder. Ondertussen overdenk ik mijn taakje voor vandaag: een tekst van 420 woorden over mijn ervaringen. Ik bedenk me hoe moeilijk het is geweest een zinvol antwoord te geven op de vraag die mij de laatste 2 maanden tientallen keren werd gesteld "Hoe was't?" Hoe vat je 6 weken ervaringen in pakweg 36 regels samen?

Terug in Congo

7 uur 30 in Congo. Quentin heeft al geveegd, het ontbijt is al achter de kiezen. Het is al 2 uur geleden dat ik wakker werd met op de achtergrond de prachtige muziek van ontwakende vogels en de stilaan op gang komende activiteit van de meisjes op het internaat. Ik ben ondertussen meer dan 2 maanden terug in België, maar wat had er die dag op het programma kunnen staan? Misschien didactisch atelier, een demonstratieles, samen met de leerkrachten lessen voorbereiden volgens de SPRINT-methodiek, een bezoek aan de chef du village, informaticales, de prachtige tocht naar de Kwilu-rivier?

Totshi: in een klimaat van hartelijkheid en samenwerking

Van in het begin voelden we veel openheid en 'goesting' om samen iets uit te bouwen. Met de betrokkenen en vooral met de beide directies zochten we naar een geschikte aanpak en haalbare planning. Dit resulteerde in een programma. Het was van in het begin ons uitgangspunt om meer mensen te bereiken dan tijdens de vorige 2 zendingen. Daarom werkten we met verschillende ploegen leerkrachten lager onderwijs, de leerkrachten en studenten van de lerarenopleiding. Met de informaticales bereikten we daarnaast ook een groep zusters en mensen van de buurt.

Een greep uit het programma

Leerkrachten komen tijd te kort om eigen didactisch materiaal te ontwikkelen. Ze hebben er de middelen en soms ook de know how niet voor (bv. hoe je een kaart kan vergroten met een rasterstructuur). Soeur Sabine roosterde meteen zaterdagvoormiddag vrij om dit materiaal samen te maken tijdens 'didactisch atelier'. Op andere momenten zijn de leerkrachten immers thuis 'letterlijk' broodnodig.

Een klok uit karton, een overzicht van de inhoudsmaten, de verschillende soorten vlakke figuren, een tekening van de bloedsomloop,... de leerkrachten voelden zich enorm betrokken, omdat ze zelf konden kiezen wat in functie van hun lessen kon worden uitgewerkt... en omdat alles in hun eigen klas werd opgehangen. (*vervolg → p 6*)

Een verwelkoming is altijd bijzonder hartelijk

Onderwijzeressen in Totshi zijn fier op het gemaakte didactisch materiaal

Aanschouwelijk maken van de ontworpen materialen

Januari 2008

13 januari: vertrek naar Totshi van 4 studenten van Ehsal , Ilse, France, Maryam en Quentin met docent Dirk Bogaert

Februari 2008

7 februari: vertrek naar Kingandu van docent Nora Coulommier
Verzending van 120 kg aan materialen: bijkomende uitrusting en vervangende materialen voor reparatie blikseminslag in Totshi.

20 februari: aankomst Dirk Bogaert in Zaventem.

Maart 2008 maart: 16: aankomst Nora en studenten in Zaventem.

2007 Totshi installatie en vorming — Freddy Vanhaelewyn

Het didactisch materiaal wordt meestal klassikaal aangewend. Individueel materiaal is bijzonder schaars.

Op één van de schoolgebouwen van het secundair onderwijs van Totshi staan de zonnepanelen

Begin november 2007 vertrokken Marie-Dominique Lodens, Fernand Rochette en Freddy Vanhaelewyn met een uitgebreid takenpakket naar Kongo. Marie-Dominique zou na ons vertrek uit Totshi gedurende drie weken blijven om inleidende cursussen computergebruik en inleiding tot Word te onderrichten (zie elders in deze Sangu ya bwala). Steunend op het pionierswerk van Hugo en Jean in Totshi in september (installatie van zonnepanelen voor elektriciteit), is de eerste opdracht voor Freddy en Fernand de computerinfrastructuur te implementeren. In de andere posten wordt de lerarenopleiding van onderwijzeressen (op secundair niveau) doorgelicht. In Kimbongo onderzoeken we de infrastructuur voor een mogelijke implementatie van internet en in Kingandu kijken we de infrastructuur na (zonnepanelen, internet, computerinfrastructuur). We besteden veel aandacht aan evaluatie van ons vormingsprogramma. In Kikwit en Masi-Manimba gaan we na hoe we kunnen samenwerken met het *Institut Supérieur Pédagogique (ISP)*. We ontmoeten een groot aantal personen, vooral onderwijsverantwoordelijken en bekijken de mogelijkheden tot samenwerking.

Dank zij het prima werk van Jean & Hugo genieten we bij onze aankomst in Totshi van de voor "blanken" onmisbare energie: 's avonds licht. Dank zij de 2 computers die reeds werken en verbonden zijn met internet (via satelliet) kunnen we onze familie en de thuisbasis van het Solidariteitsfonds contacteren, batterijen opladen In het begin kregen we onze elektriciteit via de generator, immers een onderdeel van de elektriciteitsinstallatie (de Tarom) moest vervangen worden. Maar we hadden goede hoop, we hadden een nieuwe Tarom bij! Mede dank zij de degelijke hulp en werkracht van Séraphin Namwisi verliep de installatie van de laptops vlot.

De interesse van de leerlingen, leraars, zusters en ouders was bemoedigend. Als je het niet meemaakt kun je het als Europeaan moeilijk voorstellen: in een broussedorp zoals Totshi, waar geen elektriciteit is, weinig of geen contactmogelijkheid met de buitenwereld, geen wegeninfrastructuur de opening tot de wereld, tot actuele informatie ineens binnen je bereik te krijgen. Dat wekt stomme verbazing en gezichten die boekdelen spreken.

Een zeer interessant medium in dat verband is de Encarta Encyclopedie. Dit is een didactisch middel om de eerste vingertoetsen en muisbesturingen aan te leren en de wereld via beeld, klank en woord te laten verkennen. Ze kregen er niet genoeg van (zie elders in deze Sangu ya Bwala: Marie-Dominique aan het woord).

Terwijl Fernand de bijeenkomsten met de directies, met de verantwoordelijken voor de opleiding van de onderwijzeressen (vorming op secundair niveau), met de leraren van secundair en lager onderwijs leidt, proberen wij de elektriciteitsinstallatie terug aan de praat te krijgen. Uiteindelijk zullen we de elektriciens van Kingandu moeten laten overkomen, maar dan zijn wij al lang uit Totshi vertrokken. Het verhaal Totshi is nog niet ten einde. Tijdens het verblijf van onze vormingsploeg in februari 2008 waren er hevige onweders en werd onze installatie nogmaals geraakt: 2 stroomomvormers werden verbrand met de nodige catastrofale gevolgen, namelijk geen elektriciteit meer via zonnepanelen. Gelukkig is Totshi geduldig en hopen we zeer binnenkort alles terug op orde te hebben.

Enthousiaste leraren tijdens de eerste lessen van M.D.L.: "gebruik van een pc"

Na 2 jaar intens gebruik is de "Coeur d'énergie" onberispelijk. Rechts ervoor de wachtruimte met bescherming tegen de felle zon

Vorming in Totshi — Marie-Dominique Lodens

Naar aanleiding van mijn vraag om vrijwilligerswerk in Afrika te mogen verrichten werd ik door de zusters meegezonden in november 2007 om enkele initiatielessen PC-gebruik te geven aan de toekomstige gebruikers te Totshi. In dezelfde periode waren ook onze voorzitter Fernand samen met Freddy in de regio.

De laptops waren juist geïnstalleerd. In totaal volgden 27-tal personen verdeeld over vier groepen de initiatie cursus. Er werd geopteerd om voornamelijk leerkrachten van zowel de lagere als van de secundaire school te laten genieten van de initiatie cursus, alsook enkele verantwoordelijken van de parochie. Op hun beurt zouden zij de kennis kunnen doorgeven aan de leerlingen van het lycée Tangiza.

Aangezien leerkrachten in het binnenland kampen met een nijpend gebrek aan naslagwerken en informatiebronnen, werd binnen het pakket van de snelcursus een les voorzien om hen vertrouwd te maken met het opzoeken van nuttig didactisch materiaal via Internet, ieder binnen het eigen vakgebied.

Deze lessen alsook het onderdeel e-communicatie werden bijzonder geapprecieerd en met groot enthousiasme gevolgd. Omwille van de beperkte duur van mijn missie in Congo werd tijdens de lessen een basis gelegd voor verdere studie of voor zelfstudie. Door het aanleren van de geijkte terminologie binnen de Office programma's werd ook de mogelijkheid gecreëerd tot 'nazorg' vanuit België. We spreken nu allemaal dezelfde 'computertaal' waardoor eenvoudige problemen in het gebruik van een programma door bijstand 'online' opgelost kunnen worden. De basis is gelegd, de communicatie mogelijk. Helaas beslisten de weersomstandigheden ter plaatse er tot nog toe anders over (zie elders in deze Sangu ya Bwala). MDL

Coeur d'énergie in Kingandu — Freddy Vanhaelewyn

Na de installatie van Totshi (zie hoger), de contacten en werkzaamheden in Kikwit & Kimbongo, heb ik veel verwachtingen voor onze volgende etappe: Kingandu. Het is in Kingandu dat we in 2006 begonnen zijn met een installatie van zonnepanelen, computers en internet via satelliet en we stuurden er sedert 2006 tot driemaal toe een vormingsploeg naartoe. We hebben er vele contacten opgebouwd, regelmatig contact gehad via email; we voelen ons er als het ware thuis.

Mijn eerste bekommernis, na een warme ontvangst, is de situatie van "de coeur d'énergie" te verkennen. "Impeccable" mag ik zeggen, ik word er zelfs ontroerd van (ik zie het ook bij Fernand) als ik zie hoe men gedurende twee jaar de installatie prima onderhield, optimaliseerde en een goed beheer kan voorleggen. Er is zelfs een aangenaam voortuintje met een hut waar de mensen hun beurt kunnen afwachten. Zuster Leonie, Séraphin, Ghislain en Freddy zijn valabele partners. We stellen een grote verantwoordelijkheid vast, een degelijk onderhoud, een geoliede leeromgeving en zin om deze infrastructuur ten goede te laten komen aan de omgeving van Kingandu. Voor de leraren basisonderwijs is de woensdag voorzien voor inoefening, de vrijdag is voor de leraren secundair en de andere dagen voor de mensen uit de omgeving. De "coeur" is een openbaring voor de streek! Het gonst er van activiteit en we stellen eveneens vast dat ze aan uitbreiding toe zijn. We beslissen nog een tiental laptops op te sturen zodanig dat er nog meer geoefend kan worden en de wachttijden korter worden.

We bespreken met de zusters, met de verantwoordelijke van het *Centre de Développement de Kingandu (CDK)* de mogelijkheid om Séraphin Namwisi (zie elders in deze Sangu ya Bwala) verder te integreren in onze werking. We mogen rekenen op de medewerking van de verantwoordelijken. Deze zeer positieve ervaring, samen met de andere opdrachten in Kingandu die we tot een goed einde brachten, geeft ons een gerust gevoel om Kingandu, met wat meemoed te moeten verlaten.

FVH

Interview met Séraphin Namwisi

Marie-Dominique Lodens, Freddy Vanhaelewyn

Dag Séraphin, Hoe wil jij je voorstellen aan onze lezers?

Dag Marie-Dominique. Ik ben Séraphin. Ik woon en leef in Kingandu, een kleine stad in de provincie Bandundu. Ik word weldra zevenendertig jaar, ben gehuwd en heb drie kinderen. Ik werk in het *Centre de Développement de Kingandu* van de paters Claretijnen in Kingandu. Ik ben ook nog werkzaam als technicus in *le Coeur* te Kingandu, de internetinstallatie die jullie hier hebben mogelijk gemaakt. En bijna vier jaar zorg ik ook voor het onderhoud van de hele internetinfrastructuur in Kingandu en in Totshi.

Sinds wanneer ben jij bezig met informatica?

Van in 2001. In het jaar 2000 ging ik in Kikwit een opleiding informatica volgen aan het *Institut Technique Professionnel de Kikwit* - ITPK. Na afloop van de cursus keerde ik naar Kingandu terug waar we een centrum voor informatica hebben opgericht. Daar gaf ik vorming aan geïnteresseerden, voornamelijk leerkrachten. In 2004 ben ik weer een vorming gaan volgen deze keer in onderhoud, in het centrum van de paters Oblaten.

Hoe ben je in contact gekomen met de mensen van *Blik op Afrika*?

Bij de installatie van de internetinfrastructuur te Kingandu door de ploeg van *Blik op Afrika* ontmoette ik Freddy, Jan en Hugo. Zij waren op zoek naar iemand ter plaatse die over enige kennis informatica beschikte. De paters Claretijnen droegen me voor als kandidaat, ik was hier in de streek immers de enige die zich bezighield met informatica. Een voorloper, ja, een pionier.

Freddy nodigde me uit en testte een beetje uit waar ik stond, wat ik kon. Daarna heeft hij me gevraagd verantwoordelijk te zijn voor de installatie ter plaatse. Dit heb ik gedurende twee jaar op vrijwillige basis gedaan en heel graag zelfs.

Waaruit bestaat jouw dagelijkse taak in *le Coeur d' énergie*?

Het is onze plicht om de omliggende dorpsscholen ook van degelijk materiaal te voorzien.

Mijn taak bestaat hoofdzakelijk uit het onderhoud van de apparaten (toestellen en infrastructuur). Soms gaat het om het herinstalleren of deblokken van programma's die zijn vastgelopen, soms gaat het om het oplossen van allerlei probleempjes die te wijten zijn aan het gebruik van de apparaten.

Een ander deel van mijn taak is het opstellen van een regeling voor het gebruik van de toestellen. Zo zijn de maandag, dinsdag en donderdag gereserveerd voor internetgebruik van het brede publiek. Terwijl woensdag en vrijdag gereserveerd zijn voor de leerkrachten van de (Lycea Kukwamina en Tondana)

Aan het eind van elke maand maken we de boekhouding op van het centrum; zo kunnen we de evolutie in de gaten houden. Tot nog toe stellen we een continu stijgende evolutie vast in het gebruik.

Heb je ook nog een voorstel voor wat betreft de overige posten waar Solidariteit het internet tracht te installeren?

Voor de overige posten zou het goed zijn om kleine ondersteuningscentra voor informatica op te richten. Aangezien momenteel zowat iedereen interesse heeft voor internetgebruik is niet alleen een basisopleiding noodzakelijk maar ook ondersteuning ter plaatse!

Welke zijn de voordelen van het internet voor de situatie in het Kongolese binnenland?

Onze regio Kingandu, die vroeger zo geïsoleerd lag, wordt verbonden met de wereld. Met onze computers kunnen we veel meer dan met de vroegere tikmachines. Dit plaatst ons voor een grote uitdaging en zelfs op korte termijn. Want het internet beantwoordt aan een reële behoefte hier in de streek, ook voor een deel van de gewone mensen van Kingandu. Op die manier kunnen we ook het *Centre de Développement de Kingandu (CDK)* tonen aan de wereld. We kunnen communiceren met de hele wereld zonder dat we grote reizen hoeven te doen. Je moet je voorstellen dat we vroeger een brief soms zelf naar Kikwit of naar Kinshasa moesten brengen om hem naar Europa te kunnen versturen. Dan heb je helemaal geen communicatie of toch heel moeilijk en het is heel duur. Ook aéroport is en was duur. (vervolg → p.6.)

Séraphin Namwisi, klaar voor een interventie

Heeft dit internet ook een invloed op het onderwijs in Kingandu?

Hetgeen ik daarnet zegde was mijn algemene inschatting. Wat de impact op het onderwijs hier in Kingandu betreft, zal ik pogen te beschrijven wat de vooruitgang is. De leraren zijn soms aarzelend maar alles bijeen zoeken ze materiaal op het internet en dat komt de kwaliteit van het onderwijs ten goede. Geleidelijk aan vinden de leerkrachten materiaal dat hier niet ter beschikking is, er zijn gewoon geen boeken of handleidingen. Het vraagt tijd maar het gaat vooruit.

Welke problemen zie jij geregeld opduiken

Wat de toestellen betreft: bij de laptops (draagbare pc's) zie ik geregeld problemen met het klavier. Na verloop van tijd weigert een of andere toets elke dienst. Vervangklavieren zouden hier nuttig zijn. En er zijn ook problemen met de batterijen. Om dit probleem te omzeilen beperk ik het mobiele gebruik van de draagbare PC's en laat ze voortdurend aangesloten aan het stroomnet.

Voor wat betreft de vaste pc's hebben we vooral een probleem met de internetverbinding door de verouderde netwerkkaarten.

Een ander probleem is het gebrek aan gespecialiseerd gereedschap voor elektronica en ook de beperkte ruimte is een hinderpaal. Wanneer veel mensen zich aanmelden in *le Coeur*, is er vrij snel een gebrek aan lucht. Eigenlijk zouden we *le Coeur* moeten kunnen uitbreiden!

Wat Totshi betreft, is het niet gemakkelijk om er telkens naartoe te rijden als het nodig is. Ik verplaats me met mijn motor (zie foto), maar er stelt zich hier een probleem met de bevoorrading in brandstof. Brandstof is niet altijd gemakkelijk te bemachtigen en wordt duurder en duurder. (tussen haakjes : zou het niet mogelijk zijn om een kleine werkingsreserve te voorzien voor de verplaatsingen AUB?)

En verder?

Maar wat gebeurt er meer? De leerlingen ondervinden dat er 'iets' is als internet, zelfs ver in het binnenland zoals onze situatie is. Ze moeten beseffen dat de verre wereld bestaat en dat zij recht hebben om eraan deel te nemen. Ik droom ervan dat de Kongolese leerlingen hun weg vinden op het internet en contact zoeken met Belgische vriendjes, in Belgische scholen. Dat zou wat zijn! (Séraphin gooit een steentje uit tot communicatie en invoeling, zonder minachting of te hoge verwachtingen. Welke klas pakt dit op?)

Kan dat gerealiseerd worden met de huidige installatie?

Natuurlijk zouden we graag veel meer computers krijgen zodat iedereen vlot aan de beurt kan komen maar we hebben geduld en we moeten eerst het bestaande systeem goed laten functioneren, ook de boekhouding. Wie komt en iets wil verzenden of afprinten, moet iets betalen. Dat schrijven we in de boekhouding en zo

hebben we een overzicht en kunnen onze aankopen van papier en misschien later van vergunningen voor het internet zelf betalen..

Onze opvatting is dat jullie het zelf moeten kunnen verder zetten, met onze steun weliswaar, maar toch op eigen kracht...

Ik denk dat we eerst de leerkrachten moeten vormen op het gebied van ICT. Die kunnen het doorgeven, niet alleen aan de leerlingen maar ook aan de mensen van de streek. Daarvoor moeten we ijveren. De installaties zullen dan ook veiliger zijn en beschermd door de lokale mensen. We zullen zien dat het project een uitbreiding krijgt in de hele streek en dan hebben vele mensen er het voordeel van, we weten nog niet hoe maar het zal wel komen.

Bien à vous tous, Séraphin.

MDL—FVH

Vervolg van pagina 2

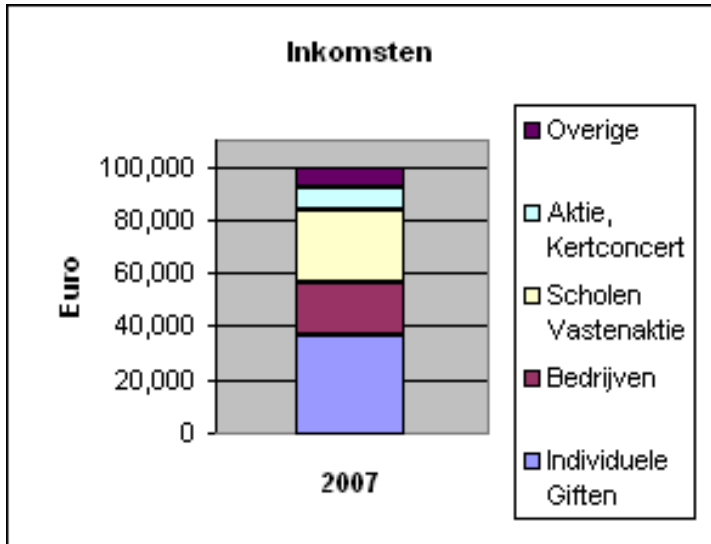
Door hetzelfde tijdsgebrek komen leerkrachten er ook weinig toe om met elkaar te overleggen rond didactiek. Dat ze daar wel nood aan hebben, merkten we tijdens onze demolessen. Hun enthousiasme was zo groot dat ze 'à la congolaise' onaangekondigd een extra team leerkrachten uit de buurt uitnodigden. Toen het dan ook nog onweerde werden we uitgedaagd tot improvisatie. Voor onze les van de lengtematen werd er dus circuit gelopen in de klas in plaats van buiten. 10 m of de decameter werd ook zo levensecht. Na de les was er ruim de tijd om te praten en te discussiëren, te vergelijken ook. Op die momenten voelden we nog meer de ongelooflijke inzet en kwaliteit van deze leerkrachten.

Succes-formule: vraag naar meer...

Het is duidelijk: het project in Totshi is niet afgerond. "Nous avons vraiment le goût pour les cours de démonstration et Sprint. Est-ce qu'il y a une possibilité pour continuer et multiplier ces leçons?" schrijft zuster Sabine, directrice van de lagere school in haar eindrapport (zie elders in deze *Sangu ya Bwala*). Activiteiten zoals het didactisch atelier en de demolessen 'redynamiseren' haar team, zo gaf ze me mee. En dat is toch uiteindelijk de bedoeling: samen werken om de kracht in mekaar boven te halen. N.C.

Financieel Overzicht 2007 - Rudi Demeuse

Werkgroep Fondsenwerving

Inkomsten:

261 maal dank

261 donors hebben voor €36,578 aan inkomsten gezorgd

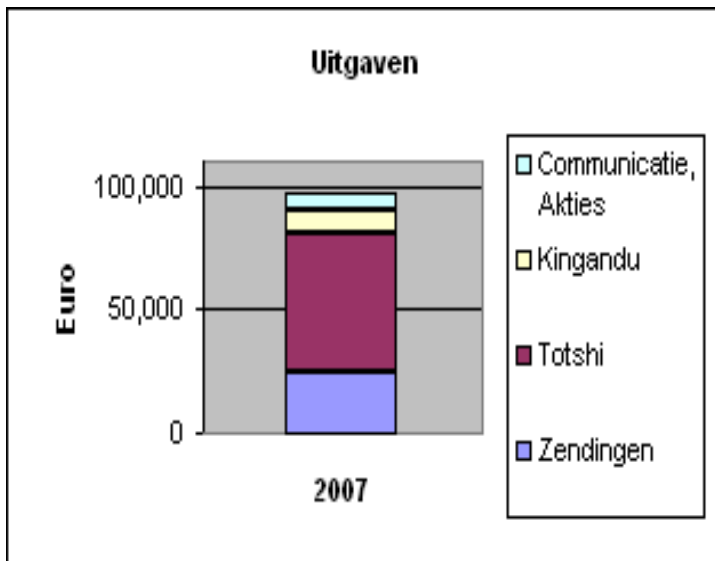
Totshi met de T van Telenet

De 'Telenet Foundation' zorgde in de categorie Bedrijven' voor een belangrijke bijdrage bij het opstarten van het Totshi ICT platform

Scholen voor Scholen

De leerlingen solidariteit was in 2007 goed voor meer dan 1/4 van onze inkomsten.

Kerstconcert; zang- en kassucces

Uitgaven:

1/4 van de uitgaven werd besteed aan ondersteuning leraars

€25,000 werd besteed aan de zending van Dirk naar Kingandu begin 2007; de evaluatieris van Fernand en Freddy eind vorig jaar; de voorfinanciering van de Totshi zending van Nora en Dirk.

Totshi kreeg 1/2 van onze bestedingen

Voor de uitbouw van het ICT platform in Totshi werd vorig jaar €55000 geïnvesteerd

36 vrijwilligers

de inzet van 36 vrijwilligers laat ons toe onze werkingskosten tot nog geen 2% van onze uitgaven te beperken. D.w.z dat wij een gift van €150 op €3 na volledig besteden aan de ondersteuning van de leerlingen en leraars van Totshi, Kingandu en Kimbongo.

Soeur Sabine, directrice van de basisschool te Totshi in haar bureau

Het vormingsproject 2008 in Totshi : Bedenkingen van zuster Sabine Ngasini

In een aparte nota bespreekt zuster Sabine op een genuanceerde wijze de samenwerking in de stageperiode. In een algemene inleiding benadrukt ze de positieve elementen van de samenwerking, meer bepaald de competentie, de toewijding, de openheid, de nederigheid, de verdraagzaamheid, de bereidheid tot samenwerking, de dialoog, de moed, de vreugde, de vaardigheden die zo werden geapprecieerd. Ze bewondert dat de stagiairs en de docenten de moeilijke levensomstandigheden met hen hebben gedeeld en hopen dat het initiatief wordt verder gezet.

Daarna gaat zuster Sabine meer in detail in op bepaalde aspecten van de samenwerking.

SPRINT-methode:

Positief was de uitwisseling van didactische en methodologische inzichten en kennis maar het werd te weinig intensief toegepast. In de plaats van één les per dag, hadden er vier of vijf moeten zijn. Soms was de communicatie in de klas niet optimaal door het verschil in taal, door te gering stemvolume.

Ateliers werden gehouden op zaterdag van 9 tot 11u. Dat was zeer nuttig om materiaal voor de lessen te maken. De leerlingen zullen er hun voordeel mee doen, onder meer omdat de lessen minder eentonig zullen zijn en ze zullen de stof ook beter onthouden. Er werd goed materiaal gemaakt voor wiskunde, voor de studie van het menselijke lichaam enz. maar vooral leerden de leerkrachten hoe dit in de toekomst zelf aan te pakken. En minpunt hier was dat door onvoorziene omstandigheden (zoals problemen met het vervoer) de ateliers soms niet konden plaats vinden en soms vonden we niets op het internet...

Vorming m.b.t. computervaardigheden is bijzonder gewenst. *'De taal van de computer, of beter deze van het internet ontsnapt niet aan onze leerlingen maar ook niet aan het Congolese volk maar we weten niet goed hoe ermee om te gaan. Ook hier worden de tikmachine en het carbonpapier stilaan ervaren als te weinig efficiënt...'* Er werd echter onvoldoende geprofiteerd van deze vorming (zes groepen) omdat er geen elektriciteit was of geen signaal op internet. Grote boosdoeners waren de enorme regenvlagen en onweders en vooral de bliksem. Het materiaal werd beschadigd en dat levert tot op heden technische problemen op.

Demonstratielessen stimuleren de uitwisseling. Een problematiek werd didactisch uitgewerkt om daarna vorm te krijgen in een demonstratieles. Collega's van verder afgelegen scholen namen eraan deel maar ook de leerlingen uit de normaalschool. Na de demonstratie volgde een discussie van 50 minuten. De enige vraag hier is het aantal op te drijven.

Leerlingenbegeleiding werd voor het eerst toegepast. De leerlingen van het 5^e en 6^e jaar normaalschool werden ingeschakeld om op individuele basis leerlingen met bijzondere problemen en / of achterstand bij te werken voor een wiskundig thema. De leerlingen van de normaalschool werden gecoacht voor deze taak. Ze waren bijzonder enthousiast na hun eerste optreden als leraar.

Twee leerlingen van Totshi werden gevolgd en gefilmd om zo een indruk te kunnen bieden aan Belgische leerkrachten en leerlingen van het leven hier in het binnenland.

Tot slot nog enkele suggesties. *Mogen we erop rekenen dat onze computervorming een volgende keer wordt aangevuld? Ook SPRINT en de demonstratielessen smaken naar meer. We willen meer tijd samen doorbrengen en zo, met het nodige geduld, nog meer leren van elkaar.*

Directrice Lagere school Totshi
SN

Dankwoord zuster Sabine en evaluatie

Bij het afscheid van de stagiairs en hun docenten, Dirk en Nora, sprak zuster Sabine Ngasini een bijzonder ontroerend en hartelijk dankwoord uit (zie filmbeelden op onze webstek)

Zeer eerwaarde Moeder Overste van de zusters Annuntiaten

Zeer eerwaarde Moeder Overste van onze regio

Gans de ploeg van Solidariteit

De docenten Dirk en Nora

De studenten

We maken van deze gelegenheid gebruik om elkaar 'tot ziens' te zeggen want nu de stage beëindigd is zullen we noodgedwongen verder gaan op gescheiden wegen. De gemeenschap van het lager en middelbaar onderwijs van Tangiza is blij u te mogen bedanken, voor alles wat jullie voor ons gedaan hebben, voor jullie manier van handelen en van zijn. Door de SPRINT-methode wisselden we didactische en methodologische vaardigheden en inzichten uit; de ateliers leverden didactisch materiaal op dat van nut is voor onze leerkrachten en leerlingen; de vorming met de computer stelt ons in staat om sneller bepaalde taken af te werken, zoals het samenstellen van rapporten; de demonstratielessen bevorderden de uitwisseling op het vlak van het onderwijs; de 'niveaugroep' hielp leerlingen met moeilijkheden terug op weg door hun niveau op te krikken.

We zijn verheugd door de vele vernieuwingen die ons door de stage zijn aangereikt. Ze raken ons persoonlijk en ze zullen beklijven in ons binnenste. We vragen ons niet te vergeten.

We mogen niet nalaten de hele ploeg van Solidariteit te betrekken in onze diepe dankbaarheid, alsook de congregatie van de zuster Annuntiaten. We krijgen zoveel steun die ons helpt om de moeilijke economische omstandigheden door te komen. Moge de Heer ons allen voor altijd in zijn liefde sluiten en onze samenwerking zegenen zodat ze kan verder gezet worden.

Om kort te zijn, in naam van alle directies, van de leerkrachten, van de leerlingen, brengen we onze dankbaarheid over voor de aandacht die we van jullie krijgen. We zullen dit niet vergeten en wensen jullie een behouden thuiskomst.

Doe onze hartelijke groeten aan de mensen van Solidariteit.

Lang leve de congregatie van de Annuntiaten

Lang leve de ploeg van Solidariteit.

Kunst voor Afrika

Op 9 november 2008 organiseert het Solidariteitsfonds " **Blikopafrika** " een **herftsfest** ten voordele van zijn **onderwijsprojecten** in **Kongo, Burundi en Kameroen**.

Het wordt een bijzondere gebeurtenis want **20 kunstenaars uit de regio Vlaams-Brabant** werken eraan mee. In het **HH-Hartinstituut** zullen zij enkele van hun werken **tentoonstellen**. Maar er is meer !!!!

Ieder kunstenaar schonk **een kunstwerk** dat **openbaar** zal **geveild** worden ten voordele van onze projecten.

Niemand minder dan **Annemie Struyf, journaliste**, wordt voor één dag onze veilmeeester.

Noteer alvast deze dag in je agenda en ... Vlamingen kennend , met honger zal je niet naar huis moeten gaan.

De nabije toekomst — Fernand Rochette

Hier volgt een greep uit de vele projecten die op stapel staan voor de komende maanden. Wij zullen in goede fysieke en financiële conditie moeten zijn om al onze projecten vlot te laten verlopen, maar wij hebben er alle vertrouwen in.

- In de tweede jaarhelft van 2008 zijn drie belangrijke materiële zendingen gepland: Didactisch materieel en schoolgerief voor alle scholen in Congo, Kameroen en Burundi; Pc's voor de lerarenopleiding van Kikwit, Masi-Manimba en het hospitaal van Kingandu; een colli met medicamenten, geschonken door Janssen Farmaceutica, voor het hospitaal van Kingandu
- Séraphin Namwisi zal vanaf oktober gedurende zes weken een vervolmakingsstage informatica volgen in België
- In november 2008 ondernemen Fernand Rochette en Raf Sondervorst een **formuleringszending** naar Kinshasa en Kikwit om ter plaatse het vormingsprogramma voor directies voor te bereiden.

In 2009 staan we voor bijzondere uitdagingen:

De lerarenopleidingen voor het basisonderwijs zullen in het voorjaar 2009 ondersteuning krijgen van een nieuw team vormers van de lerarenopleiding van de HUB met ondersteuning van een expert - navormer.

Eind februari 2009 worden in Kikwit alle directies (N = 14) van Congo, Burundi en Kameroen verzameld om gedurende 10 dagen een training te volgen in vaardigheden noodzakelijk voor het efficiënt leiden van een school. Het trainingsteam zal bestaan uit Congolezen en Vlamingen. Een deel van het programma zal ook besteed worden aan de concrete impact op het onderwijs van het opvoedingsproject van de zusters Annuntiaten.

Ondertussen klinkt de roep vanuit Burundi en Kameroen alsmaar luider om ook hen meer hulp te bieden.

De secundaire school - Lycée technique du Christ-Roi - te Gitega, in Burundi heeft een nieuwe afdeling "secretariaat" opgericht en hoopt op het Solidariteitsfonds om een computerklas in te richten. Wij zullen ze niet in de steek laten maar vragen hen nog wat Afrikaans geduld.

In Yaoundé, Kameroen, hebben de zusters een school van 1000 lln van de staat overgenomen. Ook daar zijn de uitdagingen groot.

De 36 vrijwilligers van het Solidariteitsfonds rekenen dan ook op vele vrijwillige weldoeners om al de Afrikaanse dromen waar te maken. F.R.

Meer dan 4000 leerlingen in de scholen van de 'Soeurs Annonciades' in Congo, Burundi en Cameroun rekenen elke dag op jou ... (en niet af en toe)!. Een gift is welkom maar waarom zou je niet een bestendige opdracht overwegen?

Elke schooldag opnieuw vragen 'onze' 4000 leerlingen de inzet van hun ouders, leerkrachten en schooldirecties. Van die continue lokale inzet hebben onze vrijwilligers zich ter plekke meermaals kunnen vergewissen. **Blik op Afrika** wil met jouw gift precies die lokale inzet ondersteunen en zo, dank zij jou, 'onze' 4000 kinderen elke dag een kans op beter onderwijs geven.

Belangrijk voor deze dagelijkse werking is te kunnen rekenen op een min of meer continue stroom aan inkomsten. Dit laat hen toe hun werking beter uit te bouwen en het drukt onze kosten. U kunt ons helpen door uw gift middels een 'bestendige opdracht' uit te voeren. Vul de strook vandaag nog in. **U krijgt een fiscaal attest vanaf € 30 op jaarbasis**

Doorlopende opdracht voor je bank:

 Ja, ik steun gerichte en efficiënte lange-termijnhulp aan Afrikaanse mensen die vooruit willen

Naam en voornaam:

Straat: **Nr.** **Bus:** ...

Postcode:

Gemeente:

Telefoon:

Hiermede geef ik de opdracht aan (financiële instelling): **om vanaf heden maandelijks**
..... **Euro over te schrijven van mijn zichtrekening nr.:** **naar bankrekening**

431-4732001-20 - op naam van Missiefonds Annuntiaten v.z.w. Naamsesteenweg 355; 3001 - Heverlee
Met vermelding 'Blik op Afrika'

Ik kan deze opdracht op elk ogenblik stopzetten of wijzigen

Datum:

Handtekening: